

N:o 49.

Af herr **Bremberg**, *angående skrifvelse till Konungen i fråga om skogsvårdsafgifter m. m.*

Då nu skogsfrågan blifvit en så att säga brännande fråga och skilda meningar om dess lösning synas göra sig gällande, torde det vara af vikt att tillse, huruvida icke någon verklig, effektiv åtgärd kan från statsmakternas sida vidtagas för att höja och befordra intresset hos den enskilde skogsägaren själf för vården af sin skog.

Ju mera man höjer detta intresse hos den enskilde skogsägaren, desto mindre behöfver förmynderskapet från statens sida öfver honom blifva, desto mindre invecklad och tungskött den apparat, som från det allmännas sida igångsättes för vården af de enskildes skogar.

Hvad man naturligtvis åsyftar med all lagstiftning i fråga därom, är att åvägabringa ett sådant sakernas tillstånd, att någon del af den inkomst, som hämtas från skogarna, användes till skogarnas vård och förbättring, ty endast därigenom hindras skogskapitalet att så småningom försvinna, något, som eljest tyvärr synes förestå i vårt land.

Om blott en väg anvisas för den enskilde skogsägaren, hvarå han finner en ren, direkt och omedelbar fördel att vårda och förbättra sin skog, skulle skogsvårdslagstiftningen komma ett godt stycke framåt.

Kungl. Maj:t har nu föreslagit upptagande af skogsvårdsafgifter. Dessa skulle naturligtvis af de ifrågatta skogsvårdsstyrelserna användas för skogskultur, skogsplanteringar och dylikt, men det är fara värdt, att den inkomst, skogsvårdsafgifterna skulle åvägabringa, blefve af skogsvårdsstyrelserna med dess tunga och säkerligen i verklighet långt dyrare apparat, än be-

räknats, delvis uppslukad för administrationen och delvis bortplottrad utan motsvarande nytta.

Enligt mitt förmenande böra skogsvårdsafgifter utgå, men uttagas medelst en särskild afgift för all verklig inkomst af skogsafverkning utöfver husbehof å egen eller annans mark.

Skogsägare bör för sådant ändamål till bevillningsberedningen ingifva uppgift å det virke, han under föregående år försålt eller afverkat till försäljning, äfvensom å den ungefärliga arealen, som afverkats, samt huruvida fröträd blifvit lämnade eller dikning tarvas. En viss procent af köpeskillingen för försålda skogen skulle af skogsägaren uttaxeras och af honom erläggas samtidigt med öfriga utskylder. Denna skogsskatt eller accis skulle ingå till vederbörande Konungens befallningshafvande och där godtskrifvas den fastighet, hvarå afverkningen skett, och bilda en för fastigheten afsedd skogskultiveringskassa.

Den sålunda uttaxerade afgiftens storlek borde bestämmas i förhållande till det afverkade områdets areal, dess behof af återkultivering, huruvida fröträd därstädes blifvit kvarlämnade eller afdikning därstädes bör äga rum, om hvilka förhållanden skogsägaren jämväl under deklara-tionsplikt borde lämna meddelande i samband med förut angifna uppgift. I samma mån kultivering, dikning eller andra lämpliga åtgärder för skogsmarkens försättande i skogsbördigt skick ägde rum, skulle han äga hos Konungens befallningshafvande lyfta ersättning för de kostnader, som därtill åtginge, ur fastighetens skogskultiveringskassa.

Efter mitt förmenande skulle hvarje skogsägare, som vore i den minsta grad mån om sin fastighet, skogskultivera och hos Konungens befallningshafvande uttaga sina innestående medel; han finge ju på samma gång ersättning för sitt arbete och förökade fastighetens värde. Afgiften eller skogsskatten, hvars storlek skulle bli beroende på ofvan angifna förhållanden, blefve på samma gång enligt mitt förmenande ett synnerligen effektivt medel till förhindrande af skogsförödelse.

Låt vara att Kungl. Maj:ts förslag, därest detsamma upphöjdes till lag, måhända blefve mera effektivt, men å andra sidan kan man dock lätteligen tänka sig, att detsamma skulle lämna spelrum för en ytterst olika tillämpning af lagen, i det att på många orter efterlåtenhet i tillämpning af lagen skulle förekomma, under det att å andra orter detsamma skulle tillämpas i motsatt riktning till dess yttersta stränghet, något som måste anses mindre tilltalande, då därigenom den uppfattning kunde göra sig gällande, att lagen vore grundad på godtycke och ej på

saklig pröfning. De stora penningmedel, som i allt fall skulle åtgå till administrationskostnader, skulle helt säkert vida bättre kunna användas för direkta åtgärder för skogsvårdens befrämjande.

Hvad jag nu ofvan föreslagit bör dock icke omfatta landets fyra nordliga län samt Särna socken i Dalarne samt Gottlands län. Skälen därtill äro följande:

I Norr- och Västerbotten gäller redan, såsom bekant, en effektiv skogs- lag, nämligen utsyningstvång i dessa läns lappmarker, hvilket äfven är förhållandet i Särna socken i Dalarne, och dimensionslag, den s. k. Norr- och Västerbottenslagen, i länens öfriga delar, hvadan sålunda är bättre sörjdt för dessa delar af landet än i de öfriga. För Gottland gäller en särskild lag. Förhållandena inom Jämtlands och Västernorrlands län äro ungefär likartade med förhållandena i två förstnämnda län. En ohejdad skogsafverkning, sträckande sig ända ned till ungsbogen, har under flera år pågått och pågår för närvarande i Jämtland och Västernorrland, hotande med skogsförödelse i vidsträckt omfattning. Pappersmassetillverkningen samt exporten af pitprops och sparrar utgöra därstädes den största faran för skogens bestånd.

Enda sättet att i tid sätta en damm för skogsförödelser är att i dessa län införa tillämpningen af Norr- och Västerbottenslagen med de tillägg Kungl. Maj:t föreslagit. Ur teoretisk synpunkt torde visserligen ett och annat kunna invändas mot denna lags ändamålsenlighet, men faktiskt har dock denna lag varit till ovärderlig nytta för skogens bevarande i Norr- och Västerbottens kusttrakter.

Jag får därför vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes efter verkställd utredning för Riksdagen framlägga förslag i af mig nu föreslagna riktning beträffande skogsvårdsafgifterna.

Om remiss till särskilda utskottet n:o 2 anhålles vördsamt.

Stockholm den 6 mars 1903.

F. O. Bremberg.